



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 305/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej A₃ advokátska kancelária, s. r. o., Partizánska 25, Trenčín, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Katarína Hunčíková, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 13 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 Sžd 17/2013 z 28. októbra 2015 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej

len „sťažovateľka“), zastúpenej A₃ advokátska kancelária, s. r. o., Partizánska 25, Trenčín, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Katarína Hunčíková, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 13 ods. 2 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 Sžd 17/2013 z 28. októbra 2015 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu (ďalej len „napadnutý rozsudok“ a „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Sťažovateľka... parkovala... svojím osobným motorovým vozidlom... dňa 19. 7. 2012 a 25. 7. 2012... pred svojím bytovým domom. V oba dni jej bolo Mestskou políciou Prievidza nasadené na vozidlo blokovacie zariadenie, s odôvodnením, že [REDAKOVANÉ] ulica v Prievidzi sa nachádza v zóne s platením a regulovaným státím, sťažovateľka parkovala mimo miest vyznačených na parkovanie, teda neuposlúchla pokyn vyplývajúci zo značky IP 27a, čím sa údajne dopustila dopravného priestupku.

Rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu v Prievidzi zo dňa 2. 10. 2012 č. ORP-654,656/DI-SK 2012 bola sťažovateľka uznaná vinnou zo spáchania priestupku podľa ust. § 22 ods. 1 písm. k/ zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení nesk. predpisov pre porušenie § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení nesk. predpisov, za čo jej bola uložená pokuta podľa § 22 ods. 2 písm. e/ ZoP vo výške 30 € za nerešpektovanie vodorovného dopravného značenia „IP 27a“. Proti rozhodnutiu sa sťažovateľka odvolala, odvolací orgán rozhodnutie pod č. KRPZ-TN-KDI-P-134/2012 zo dňa 28. 11. 2012 potvrdil. V konaní pred Krajským súdom v Trenčíne sp. zn. 11 S/45/2012 sa sťažovateľka žalobou domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia KRPZ-TN-KDI-P-134/2012 zo dňa 28. 11. 2012, poukazovala na nezákonnosť osadenia spornej dopravnej značky IP27a (osadila ju súkromná právnická osoba, bez akéhokoľvek zákonného oprávnenia)) a protiprávnosť celého procesu zriadenia tzv. platnej zóny s regulovaným státím. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 12. 3. 2013 č. k. 11 S/45/2012-44 žalobu zamietol a Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 9 Sžd/17/2013 zo dňa 28. 10. 2015 rozsudok, z totožných dôvodov potvrdil. Oba sudy sa vôbec nezaoberali námietkami

sťažovateľky a založili svoje potvrdzujúce rozhodnutia na tej právnej argumentácii, že pokiaľ je niekde osadená dopravná značka, každý vodič ju musí rešpektovať a nerešpektovaním značky IP 27a sa žalobkyňa dopustila priestupku, ktorým je podľa § 2 ods. 1 ZoP zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov. Nezáleží na tom, kto dopravnú značku osadil ani či mal na to vôbec nejaké zákonné oprávnenie.»

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka argumentuje:

«... obec mohla upraviť parkovanie v meste výlučne postupom podľa § 6a zák. č. 135/1961 Zb. vydaním všeobecne záväzného nariadenia obce, kde bude parkovanie regulované v zmysle platnej právnej úpravy a jedine obec (nikto iný) mohla osadiť dopravné značky IP27a, ktoré by označovali v súlade s vydaným VZN o parkovaní legálne vytvorenú parkovaciu zónu... Obec konala v rámci preneseného výkonu štátnej správy, čo znamená, že nemohla robiť to, čo jej zákon nezakazuje ale len to, čo jej zákon umožňuje.

Mesto Prievidza však zákon ani Ústavu SR nerešpektovalo. Zákon jednoducho porušilo a obišlo tak, že žiadne VZN o parkovaní v roku 2012 nevydalo, iba na zasadnutí Mestského zastupiteľstva dňa 13. 12. 2011 uznesením č. 369/2011 administratívnym rozhodnutím Mestského zastupiteľstva (ďalej len MsZ) zmenilo charakter mestského majetku, pôvodne označovaného ako miestna komunikácia na spevnenú plochu, spevnené plochy (pôvodné miestne komunikácie a cesty) nachádzajúce sa na pozemkoch v [REDAKOVANÉ] podľa mapy centrálnej zóny Mesta Prievidza podľa § 9 ods. 2 písm. a/ zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí z dôvodu hodného „osobitného zreteľa“. Mesto Prievidza prenajalo v rámci projektu „Regulácia statickej dopravy v centrálnej mestskej parkovacej zóne mesta Prievidza“ vypracovaného spoločnosťou UNIPA s. r. o. so sídlom v Prievidzi a uznesením č. 370/2011 sa tieto nehnuteľnosti stali predmetom nájmu pre spol. UNIPA spol. s r. o., so sídlom v Prievidzi, Košovská cesta č. 1, [REDAKOVANÉ] ktorá nemá takýto druh činnosti zapísaný v obchodnom registri... Na spevnenej ploche sú umiestnené dopravné značky IP 27a. čo zákon zakazuje. Dopravné značky môžu byť umiestnené len v cestnej premávke a spevnená plocha nie je a nikdy nebola cestnou premávkou, parkovanie na spevnenej ploche bohužiaľ nie je a ani nikdy nebolo dopravným priestupkom.

Dopravného priestupku sa účastník cestnej premávky dopustí len vtedy, ak poruší všeobecne záväzný platný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, teda v prípade parkovania v parkovacej zóne je takýmto predpisom VZN Mesta o parkovaní a nie Projekt regulácie statickej dopravy ani nájomná zmluva č. 02/2012.

Dopravný priestupok môže spáchať len účastník cestnej premávky (užívateľ diaľnic, ciest, miestnych komunikácií a účelových komunikácií (ďalej len „cesta“) a nie užívateľ spevnenej plochy. Podľa § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorý citoval vo svojom rozhodnutí sp. zn. 9 Sžd/17/2013 aj Najvyšší súd SR priestupkom je len zavinené konanie, ktoré je za priestupok výslovne označené, teda nikto, ani dopravný inšpektorát nie je oprávnený vymýšľať si pojmy, ktoré zákon nepozná. Len účastník cestnej premávky je povinný poslúchať pokyny dopravných značiek, užívateľ spevnenej plochy to povinný robiť bohužiaľ zo zákona nie je.»

Podľa názoru sťažovateľky «... Mesto Prievidza porušilo katastrálny zákon, lebo do evidencie nehnuteľností nezaslalo uznesenie MsZ č. 369/2011 o zmene názvu a využitia časti mestského majetku, z ktorého sa stali rozhodnutím mesta spevnenej plochy. Hodnovernosť údajov katastra na [REDAKOVANÉ] a iných teda bola existenciou uznesenia MsZ č. 369/2011, ktoré bolo až do jeho zrušenia samotným MsZ Prievidza dňa 29. 4. 2014 záväzným rozhodnutím, preukázateľne vyvrátená. Porušovanie zákona zo strany Mesta Prievidza nemôže ísť na vrub účastníka priestupkového konania, ktorý vie, že údaje v katastri nezodpovedajú realite a má o tom hodnoverné dôkazy. Proti postupu Mesta Prievidza pri zriaďovaní nelegálnej parkovacej zóny dokonca bol podaný protest Okresného prokurátora Prievidza a prokurátor sa domáhal zrušenia uznesení č. 369/2011 a č. 370/2011 v konaní vedenom pod sp.zn. 13 S/98/2013 a 13 S/99/2013 na Krajskom súde v Trenčíne.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že žiadna zóna s plateným a regulovaným státím na [REDAKOVANÉ] ani inej ulici v Prievidzi, v čase, keď som tam parkovala legálne zriadená nebola. Dopravné značky IP27a označovali nezákonne zriadenú parkovaciu zónu (bez vydania VZN mesta o parkovaní) a dopravné značky osadila právnická osoba vtom čase pod obchodným menom UNIPA spol. s r. o. so sídlom v Prievidzi, Košovská cesta č. 1, [REDAKOVANÉ] na spevnenej ploche, ktorá na to nemala zo zákona žiadne oprávnenie

a dokonca nemala takýto predmet činnosti (správu spevnených plôch a mestského majetku) zapísaný ani v obchodnom registri. Dopravná ani mestská polícia nemôže nikoho pokutovať za konanie, ktoré nie je dopravným priestupkom a preto som sa nemohla nijakého dopravného priestupku dopustiť nerešpektovaním ilegálne osadenej dopravnej značky označujúcej neexistujúcu parkovaciu zónu, parkovaním na spevnenej ploche a porušovaním projektu „Regulácie statickej dopravy a nájomnej zmluvy č. 02/2012“. Postupom polície ako aj Najvyššieho súdu SR došlo v prípade sťažovateľky k porušeniu čl. 3 ods. 3 Ústavy SR, pretože sťažovateľka bola nútená konať niečo, čo zákon neukladá... Rozhodnutie o priestupku č. ORP-654,656/DI-SK-2012 z 2. 10. 2012 bolo právoplatné, odklad jeho vykonateľnosti sťažovateľke Krajský súd v konaní sp. zn. 11 S/45/2012 nepovolil, preto bola nútená pod hrozbou zablokovania účtu zaplatiť pokutu a trovy konania v sume 46 €. Zároveň sa v konaní sp. zn. 9 Sžd/174/2013 sťažovateľka domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške uhradenej pokuty za neexistujúci priestupok, pričom ide o nárok uplatnený podľa ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd SR túto žalobu, kde sú na konanie v I. stupni príslušné okresné sudy však nevyhlásil na samostatné konanie, tak, ako to urobil Krajský súd v Trenčíne v obdobnej veci sp. zn. 13 S/66/2015 ale tento nárok považoval za rozšírenie pôvodného odvolania, čo je nesprávny úradný postup. Tým, že nerozhodol o pripustení zmeny žaloby, resp. nárok nevyhlásil na samostatné konanie, odňal sťažovateľke právo konať pred súdom.».

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálehom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 13 ods. 1 písm. a/, § 13 ods. 2 Ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 Sžd/17/2013 zo dňa 28. 10. 2015 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 Sžd/17/2013 zo dňa 28. 10. 2015 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľke priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 355,73 eur (2 úkony po 139,83 eur + 2 x paušálne náhrady po 8,39 eur + 20 % DPH zo sumy 296,44

eur), ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet zastupujúcej advokátskej kancelárie do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu

možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 13 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

V nadväznosti na argumentáciu sťažovateľky uplatnenú v sťažnosti ústavný súd poukazuje na všeobecné východiská svojej judikatúry, ktoré uplatňuje pri predbežnom prerokovávaní, resp. rozhodovaní o porovnateľných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb.

Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že k úlohám právneho štátu patrí vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd.

Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci. Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu

verejnej moci sa musí prejavíť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi (m. m. II. ÚS 9/00, III. ÚS 94/03, IV. ÚS 303/09, I. ÚS 207/2010).

Účelom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v prvom rade zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda

nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Právne názory týkajúce sa obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v plnom rozsahu vzťahujú aj na preskúmavanie rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy.

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd považoval za potrebné z hľadiska limitov ústavnej kontroly rozhodnutí všeobecných súdov poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri

výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

V súvislosti so skutočnosťou, že sťažnosť sťažovateľky smeruje proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu vydanému v správnom súdnictve (podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku, ďalej aj „OSP“), je podľa názoru ústavného súdu navyše potrebné pri jej posudzovaní zohľadňovať špecifiká správneho súdnictva. V rámci správneho súdnictva súdy preskúmajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP). Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Teda treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (m. m. porovnaj napr. IV. ÚS 428/09).

Vychádzajúc z uvedených všeobecných východísk, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní pristúpil k preskúmaniu sťažnostnej argumentácie sťažovateľky, ktorá je vo svojej podstate založená na tvrdení, že „*oba súdy (súdy oboch stupňov, pozn.) sa vôbec nezaoberali námietkami sťažovateľky*“ a že najvyšší súd „*tým, že nerozhodol o pripustení zmeny žaloby, resp. nárok nevylúčil na samostatné konanie, odňal sťažovateľke právo konať pred súdom*“.

V nadväznosti na argumentáciu sťažovateľky uplatnenú v sťažnosti ústavný súd považuje za potrebné poukázať na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, v ktorej sa okrem iného uvádza:

«Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu z hľadiska, či prípadné procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach (§ 247 ods. 1 OSP v spojení s § 249 ods. 2).

Žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 250b ods. 1 OSP).

Po uplynutí lehoty už súd neprihliada na prípadne rozšírenie dôvodov žaloby, pretože ide o podanie urobené po lehote stanovenej zákonom (§ 250h ods. 1 OSP). Odvolací súd preto neprihliadol k návrhu žalobkyne na rozšírenie žaloby zo dňa 12. 11. 2013 o výrok „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi titulom bezdôvodného obohatenia sumu 46 € spolu s úrokom z omeškania 5,25% ročne od 13. 11. 2013 do zaplatenia a náhradu trov konania...“, ani k podaniu zo dňa 18. 07. 2014, ktorými žalobkyňa oznámila

nové skutočnosti s priloženým odkladom podnetu okresným prokurátorom (č. Pd 19/13/3307-37 z 26. 06. 2014).

Dopravná značka „IP 27a“ - Zóna s plateným parkovaním vyznačuje oblasť, kde státie vozidiel je dovolené len na vyznačených parkovacích miestach a za dodržania podmienok vyplývajúcich z použitého symbolu príslušnej, značky a spresňujúcich údajov, napríklad času regulácie alebo platenia, spôsobu platenia alebo regulovania a podobne.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobkyňa dňa 19. 07. 2012 a 25. 07. 2012 parkovala s motorovým vozidlom zn. [REDAKOVANÉ] evidenčné č. [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ] v Prievidzi v zóne označenej dopravnou značkou „IP 27a“ (ďalej aj Zóna) mimo miest vyznačených na parkovanie. Uvedené konanie bolo kvalifikované ako porušenie povinnosti -neposlúchnutie pokynu vyplývajúceho z dopravnej značky (§ 3 ods. 2 písm. b) ZCP) a naplnenie skutkovej podstaty priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (§ 22 ods. 1 písm. k) ZoP), za čo správny orgán uložil žalobkyni pokutu (§ 22 ods. 2 písm. e) ZoP). Po tom, čo žalobkyňa odmietla vec doriešiť v blokovom konaní, Okresný dopravný inšpektorát Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prievidzi vydal rozkaz o uložení sankcie za priestupok pod č. p. ORPZ-654,656/DI-SK-2012 zo dňa 02. 10. 2012, ktorý žalovaný rozhodnutím č. KRPZ-TN-KDI-P-134/2012 zo dňa 28. 11. 2012 potvrdil.

Odvolaací súd z predloženého administratívneho spisu mal za preukázané, že žalobkyňa mala vedomosť o tom, že svojím vozidlom parkovala na verejnej komunikácii, ktorá v čase vykonaného skutku bola označená značkou parkovacia zóna zo všetkých prístupových strán a tiež, že v takto označenej Zóne môže parkovať len na vyhradených miestach. Uvedená skutočnosť vyplýva zo „Záznamu z podania vysvetlenia“ z 20. 07. 2012, kde žalobkyňa okrem iného uviedla „... Nie som si vedomá žiadneho priestupku, pretože som parkovala vozidlom na verejnej komunikácii, kde nie je žiadna značka zákaz státia ani zastavenia, pričom uvedená ulica je cca od polovice júna 2012 označená značkou, že ide o parkovaciú zónu. Parkovanie na verejnej komunikácii, ktorá nie je označená značkou zákazu státia alebo zastavenia, nie je možné považovať za priestupok...“ a tiež zo Zápisnice z ústneho pojednávania zo dňa 02. 10. 2012 (ORP-654, 656/DI-SK-2012). Z doloženej fotodokumentácie vyplýva, že ide o zvislú dopravnú značku IP 27a. Zo spisu tiež vyplýva, že Okresný dopravný inšpektorát OR PZ v Prievidzi dňa 14. 12. 2011 vydal súhlasné

stanovisko pod č. ORPZ-PR-ODI-40-078/2011 k umiestneniu trvalého dopravného značenia aj pre vodorovné značenie parkovacích miest a následne zvislé dopravné značky za špecifikovaných podmienok. Následne Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Prievidzi dňa 10. 03. 2012 určil použitie trvalých zvislých dopravných značiek, ktoré správne orgány rešpektovali.

Podľa § 2 ods. 1 ZoP priestupkom je zavinené konanie...

Žalobkyňa ako vodič motorového vozidla bola účastníkom cestnej premávky a v zmysle zákona o cestnej premávke vodič je povinný dodržiavať pravidlá cestnej premávky ustanovené v zákone o cestnej premávke, ako aj poslúchnuť pokyn vyplývajúci z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia vždy, v každom čase (§ 3 ods. 1 písm. b) cit. zákona), pokiaľ si to nevyžaduje situácia v cestnej premávke, čo v prejednávanej veci nebol prípad žalobkyne.

V danom prípade sa žalobkyňa uvedenými citovanými ustanoveniami neriadila, tieto úmyselne porušila, keď vedome ignorovala uvádzanú značku a v Zóne parkovala mimo miest vyznačených na parkovanie. Nepochybili preto správne orgány, pokiaľ jej konanie vyhodnotili ako porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 22 ods. 1 písm. k/ cit. zákona a za uvedený priestupok jej uložili pokutu podľa zákona o priestupkoch.»

V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že správne orgány neskúmali ex offo zákonnosť osadenia dopravnej značky, najvyšší súd v ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku uvádza:

„Pokiaľ žalobkyňa vidí porušenie zákona v tom, že krajský súd či správne orgány ex offo neskúmali zákonnosť osadenia dopravnej značky IP 27a, odvolací súd dospel k záveru, že toto tvrdenie nie je dôvodné. Krajský súd ani správne orgány nemali dôvod na uvedený postup, keďže z obsahu administratívneho spisu vyplýva vyjadrenie dopravného inšpektorátu, ktorý vydal súhlasné stanovisko k osadeniu dopravného označenia na skúmanom mieste ([REDACTED]) a preto túto skutočnosť nemali dôvod v relevantnom čase spochybníť.

Odvolací súd poukazuje na svoje už skoršie vyslovené stanovisko, v zmysle ktorého zo žiadneho ustanovenia ZCP nevyplýva právomoc súdu, aby posudzoval vhodnosť a účelnosť osadenia príslušnej dopravnej značky. Týmto postupom by súd konajúci

v správnom súdnictve zasiahol do právomoci príslušných správnych orgánov (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2010 sp. zn. 2 Sžo/255/2009). Navyše, správny orgán ako bolo vyššie uvedené, vychádzal zo súhlasného stanoviska vydaného Okresným dopravným inšpektorátom OR PZ v Prievidzi dňa 14. 12. 2011, preto mu nemožno vytknúť, že by v danej veci konal svojvoľne.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými žalobnými námietkami a svoj záver, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného nedošlo k porušeniu zákona, práv a chránených záujmov žalobkyne, aj náležitým spôsobom odôvodnil. S jeho odôvodnením sa odvolací súd stotožnil. Námietky žalobkyne nepovažoval ani odvolací súd za relevantné a spôsobilé spochybníť ustálený záver.

Odvolací súd uvádza, že súčasťou siete pozemných komunikácií sú napr. aj účelové komunikácie, ktoré môžu byť vo vlastníctve právnických či fyzických osôb - čo však neznamená, že na týchto komunikáciách neplatia žiadne pravidlá cestnej premávky (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 1 Sžd/19/2011 zo dňa 14. februára 2012).

Žalobkyňa neuviedla v odvolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by záver o zákonnosti rozhodnutí a postupov vyvrátili, jej odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Odvolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 a § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.“

V nadväznosti na citované ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy a jeho úlohou je výlučne preskúmať, či postup a rozhodnutie orgánu verejnej správy v danej veci je v súlade s príslušnými hmotno-právnymi a procesno-právnymi predpismi.

Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd na podklade administratívneho a súdneho spisu podrobne preskúmal zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov a ústavne akceptovateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo sa nestotožnil s jednotlivými odvolacími námietkami sťažovateľky a rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Napadnutý rozsudok podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený

na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v dotknutých právnych predpisoch, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Za nedôvodnú ústavný súd považuje aj námietku sťažovateľky, podľa ktorej najvyšší súd „tým, že nerozhodol o pripustení zmeny žaloby, resp. nárok nevytlúčil na samostatné konanie, odňal sťažovateľke právo konať pred súdom“. Z citovanej časti napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd sa výslovne vyjadril k tomu, prečo nepripustil zmenu žaloby, argumentujúc tým, že sťažovateľka mu doručila návrh na zmenu žaloby po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty [„... Po uplynutí lehoty už súd neprihliada na prípadne rozšírenie dôvodov žaloby, pretože ide o podanie urobené po lehote stanovenej zákonom (§ 250h ods. 1 OSP). Odvolací súd preto neprihliadol k návrhu žalobkyne na rozšírenie žaloby zo dňa 12. 11. 2013.“]. Ústavný súd považuje citovaný záver najvyššieho súdu z ústavného hľadiska za konformný.

Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a základnými právami podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v spojení s čl. 13 ods. 1, písm. a) a čl. 13 ods. 2 ústavy, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej sťažnosti.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za vhodné poukázať aj na to, že sťažovateľka sa uchádzala o ústavnú ochranu sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v právnej veci, v ktorej je „v stávke“ pokuta uložená v priestupkovom konaní v sume 30 €

(zjednodušene). Z tohto hľadiska ide nepochybne o právnu vec, ktorú možno označiť ako bagateľnú. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na prvú vetu § 238 ods. 5 OSP, z ktorej vyplýva, že vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy, je dovolanie ex lege neprípustné. Za okolností, keď Občiansky súdny poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, je proti logike pripustiť, aby porovnateľná vec bola predmetom ústavného prieskumu. Opodstatnenosť sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takýchto veciach prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré by mohli mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv (m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014). Uvedené skutočnosti umožňovali ústavnému súdu odmietnuť sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú aj bez jej vecného prieskumu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. apríla 2016